KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 17.3.2006
KOM(2006) 134 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI

Odnowiona polityka turystyczna UE: Ku silniejszemu partnerstwu na rzecz turystyki europejskiej

1. TURYSTYKA A ODNOWIONA STRATEGIA LIZBOŃSKA

1.1. Wyzwanie związane ze wzrostem gospodarczym i zatrudnieniem

W lutym 2005 r. Komisja zgłosiła wniosek mający na celu ożywienie strategii lizbońskiej, który proponował skupienie wysiłków Unii Europejskiej na dwóch zasadniczych zadaniach – zapewnieniu silniejszego, trwałego wzrostu oraz tworzeniu większej liczby lepszych miejsc pracy[1].

Od roku 1997 potencjał turystyki w zakresie tworzenia zatrudnienia i wzrostu kilkakrotnie został uznany na szczeblu UE[2]. Globalizacja, zmiany demograficzne oraz ewolucja transportu to decydujące czynniki stymulujące gwałtowny wzrost tej branży. Oferując różnorodność atrakcji oraz jakość swoich usług turystycznych, Europa jest światowym liderem jako cel podróży turystycznych. W związku z tym turystyka jest działaniem, które może odgrywać ważną rolę w osiąganiu celów strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

Turystyka to sektor przekrojowy, obejmujący wiele różnych usług i zawodów, związany z wieloma innymi rodzajami działalności gospodarczej. Ma on wpływ na sektory takie jak transport, budownictwo, handel detaliczny oraz liczne sektory wytwarzające produkty związane z turystyką urlopową lub zapewniające usługi związane z podróżami urlopowymi i służbowymi. Choć w sektorze tym działa pewna liczba dużych międzynarodowych przedsiębiorstw, to jest on w głównej mierze zdominowany przez MŚP. Turystyka europejska w najwęższej definicji tego pojęcia wytwarza ponad 4 % PKB Wspólnoty, a ok. 2 miliony przedsiębiorstw zatrudnia ok. 4 % ogółu siły roboczej, (co stanowi ok. 8 milionów miejsc pracy). Jeśli weźmie się pod uwagę powiązania z innymi sektorami, turystyka stanowi – według szacunków – około 11 % PKB i zapewnia zatrudnienie ponad 12 % siły roboczej (24 milionów miejsc pracy).

Tempo tworzenia miejsc pracy w turystyce przekracza średnią dla całej gospodarki europejskiej. W ostatnim dziesięcioleciu roczna stopa wzrostu zatrudnienia w sektorze HORECA (hotele, restauracje, kawiarnie) niemal zawsze kształtowała się powyżej stopy wzrostu zatrudnienia ogółem[3]. Ważnym powodem, dla którego przemysł turystyczny przyczynia się do tworzenia miejsc pracy – w szczególności, jeśli chodzi o zatrudnianie kobiet, osób młodych i mniej wykwalifikowanych – jest wysoki stopień zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasowym oraz elastyczność warunków pracy. Elastyczność siły roboczej powinna występować równolegle z właściwymi środkami zapewniania bezpieczeństwa zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji.

Turystyka odgrywa ważną rolę w rozwoju przeważającej większości regionów europejskich. Infrastruktura stworzona do celów turystycznych przyczynia się do rozwoju lokalnego, a miejsca pracy powstają lub utrzymują się nawet na obszarach przeżywających upadek przemysłu lub rolnictwa bądź w miastach dokonujących rewaloryzacji. Potrzeba podnoszenia atrakcyjności regionów stanowi bodziec dla coraz większej liczby miejscowości-celów podróży oraz stron zainteresowanych, skłaniając ich do zwrócenia się w stronę bardziej zrównoważonych i przyjaznych dla środowiska praktyk i polityk. Zrównoważona turystyka

---

1 COM (2005) 24 z 2.2.2005.

2 Patrz: http://europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourismeu.htm#factsandfigures

3 Eurostat- Statistics in focus 32/2005

odgrywa ważną rolę w zachowywaniu i wzmacnianiu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego w coraz liczniejszych sferach, począwszy od sztuki aż po lokalną gastronomię, rękodzieło czy zachowywanie bioróżnorodności[4]. To z kolei ma pozytywny wpływ na zatrudnienie i tworzenie wzrostu. Komisja oraz podmioty z sektora turystycznego uznały ten fakt i aktywnie działają na rzecz opracowania Europejskiej Agendy 21 dla turystyki.

Dzięki turystyce osoby odwiedzające europejskie cele podróży stykają się z naszymi wartościami i naszym dziedzictwem. Turystyka przyczynia się do lepszego poznania wśród ludzi i wspomaga proces kształtowania tożsamości europejskiej. Wspiera ona także dialog międzykulturowy poprzez kontakty między różnymi grupami społecznymi, ekonomicznymi i kulturowymi.

Niedawne rozszerzenie Unii Europejskiej zwiększyło różnorodność europejskich celów podróży turystycznych i produktów, otwierając dostęp do licznych atrakcji przyrodniczych i kulturowych, często nieznanych wielu obywatelom europejskim. Rozwój turystyki w nowych państwach członkowskich oraz krajach kandydujących przyczyni się do tworzenia wzrostu i zatrudnienia w europejskim przemyśle turystycznym.

Turystyka stanowi więc ważny sektor dla odnowionej strategii lizbońskiej, a jej wdrażanie nie dotyczy wyłącznie administracji publicznych. Odpowiedź na wyzwania strategii lizbońskiej będzie wymagała zaangażowania wszystkich stron zainteresowanych w UE na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w odnowionym partnerstwie na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

1.2. Wyzwania stojące przed turystyką

Zmiany w strukturze demograficznej Europy będą miały poważny wpływ na turystykę. Liczba osób w podeszłym wieku (od 65 lat wzwyż) będzie nadal rosła w miarę, jak ogół ludności będzie cieszył się lepszym zdrowiem i jak – w porównaniu do poprzednich pokoleń – wzrastać będzie oczekiwana długość życia oraz siła nabywcza. W związku z tym powinna wzrosnąć liczba podróżujących w większym zakresie osób w wieku ponad 50 lat.

Równolegle z tym znaczącym wzrostem turystyki nastąpi zmiana w zakresie społecznego popytu na określone rodzaje turystyki. Oczekuje się, że najbardziej znaczący wzrost osiągnie turystyka zdrowotna i turystyka związana z dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym.

Europa jest wprawdzie najbardziej odwiedzanym regionem świata, jednak liczba przybywających turystów międzynarodowych rośnie w wolniejszym tempie niż średnia światowa. Pojawiają się i rozwijają nowe, konkurencyjne cele podróży turystycznych, dysponujące innowacyjnymi produktami i usługami, co jeszcze bardziej nasila konkurencję, z jaką styka się UE w skali globalnej.

Uznaje się tez powszechnie, że turystyka może stać się ofiarą własnego sukcesu, jeśli nie będzie rozwijać się w sposób zrównoważony. Bioróżnorodność, funkcja ekosystemu, zasoby naturalne i nieodnawialne dziedzictwo kulturowe lub nawet funkcjonowanie obszarów miejskich może być zagrożone przez niekontrolowany rozwój turystyki. Zrównoważenie gospodarcze, społeczne i ekologiczne to kluczowe czynniki wpływające na konkurencyjność

---

[4] Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju 2005 – 2010. Patrz: http://europa.eu.int/comm/research/descartes/index_en.htm

miejsc-celów podróży turystycznych oraz dobrobyt ich mieszkańców, a także na tworzenie miejsc pracy oraz zachowywanie i wzmacnianie atrakcji przyrodniczych i kulturowych.

Aby sprostać wyzwaniom takim jak zmieniająca się struktura demograficzna, konkurencja zewnętrzna, potrzeba zrównoważenia oraz popyt na konkretne formy turystyki, Europa musi skoncentrować wysiłki na podnoszeniu swojej konkurencyjności. Większa konkurencyjność przemysłu turystycznego oraz zrównoważenie w zakresie miejsc-celów podróży również przyczyniłoby się do sukcesu odnowionej strategii lizbońskiej, zadowolenia turystów oraz zabezpieczenia pozycji Europy jako celu nr 1 podróży turystycznych na świecie.

1.3. Dialog i partnerstwo podmiotów związanych z turystyką

Turystyka to działalność angażująca szeroki wachlarz różnych podmiotów oraz szeroki zakres środków polityki na różnych szczeblach. Mają one bezpośredni i pośredni wpływ na rozwój turystyki i vice versa. Dialog wśród partnerów społecznych branży, stron zainteresowanych oraz władz publicznych jest niezbędny dla celu promowania harmonijnego i zrównoważonego rozwoju turystyki.

Dialog wśród partnerów społecznych branży, stron zainteresowanych oraz władz publicznych jest niezbędny dla celu promowania harmonijnego i zrównoważonego rozwoju turystyki. Partnerstwa winny stanowić centralny komponent działań na wszystkich szczeblach (europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, a także publicznym i prywatnym).

2. ODNOWIONA POLITYKA TURYSTYCZNA UE

Wyzwania, przed jakimi stoi turystyka europejska, wymagają spójnej odpowiedzi w zakresie polityki na szczeblu UE. Polityka ta musi koncentrować się na jasnych i realistycznych celach, powszechnie akceptowanych przez podmioty odpowiedzialne za podejmowanie decyzji, pracodawców i pracowników, a także przez ludność lokalną. Powinna ona w najlepszym możliwym stopniu wykorzystywać dostępne zasoby oraz wszelkie możliwe synergie. Winna ona opierać się na całym szeregu działań już przeprowadzonych oraz musi wyraźnie oferować wartość dodaną względem polityk oraz środków krajowych i regionalnych. W związku z tym europejska polityka turystyczna powinna mieć charakter komplementarny względem polityk realizowanych w państwach członkowskich.

Komisja ma zamiar ustanowić odnowioną europejską politykę turystyczną w oparciu o doświadczenia zdobyte dotychczas oraz odpowiadającą na wyzwania dnia dzisiejszego. Głównym celem tej polityki będzie **podniesienie konkurencyjności europejskiego przemysłu turystycznego oraz stworzenie większej liczby lepszych miejsc pracy poprzez zrównoważony wzrost turystyki w Europie i na świecie.**

Wdrażając tę politykę, Komisja rozwinie ścisłą współpracę z władzami państw członkowskich oraz stronami zainteresowanymi w ramach przemysłu turystycznego.

W nawiązaniu do dotychczasowych doświadczeń oraz wymiany poglądów z szerokim kręgiem stron zainteresowanych Komisja uważa, że najbardziej odpowiednimi instrumentami wdrażania tej polityki są: koordynacja w ramach Komisji oraz w ramach władz krajowych, współpraca między różnymi stronami zainteresowanymi oraz ustanowienie szczególnych działań wspierających.

Główne obszary, na których skupi się polityka:

2.1. Włączanie środków wywierających wpływ na turystykę w główny nurt polityki

2.1.1. Lepsze stanowienie prawa

W wielu obszarach polityki otoczenie regulacyjne może mieć szczególne znaczenie dla konkurencyjności przemysłu turystycznego oraz celów podróży turystycznych. Ze względu na dużą liczbę polityk mających wpływ na turystykę konieczne jest aktywne promowanie poprawy otoczenia regulacyjnego, zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim.

W swoim komunikacie „Poprawa otoczenia regulacyjnego w dziedzinie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii Europejskiej”[5] Komisja przedstawiła zrewidowane podejście do dalszego promowania poprawy otoczenia regulacyjnego w celu podnoszenia konkurencyjności europejskiej Koncentruje się ono na:

(1) lepszym i szerszym stosowaniu oceny wpływu dla nowych wniosków. Takie zintegrowane podejście zapewnia, że turystyka zostanie w pełni uwzględniona we wszystkich pracach nad oceną wpływu w przypadku wniosków mogących mieć wpływ na ten sektor;

(2) przeglądaniu nierozstrzygniętych wniosków legislacyjnych oraz;

(3) upraszczaniu istniejącego prawodawstwa europejskiego[6]. Chodzić tu będzie o akty prawne takie jak dyrektywa w sprawie zorganizowanych podróży oraz dyrektywa odnosząca się do korzystania z nieruchomości w oznaczonym czasie; przy czym ta ostatnia jest uznawana za priorytetową.

Komisja nadal będzie konsultować zainteresowane strony odnośnie do rozwoju w najbliższych latach programu w zakresie uproszczenia prawa. Podmioty z sektora turystycznego zachęca się do aktywnego udziału w tym wysiłku zmierzającym do poprawy otoczenia regulacyjnego. Działania także należy także rozszerzać na szczebel krajowy, aby uniknąć skumulowanego obciążenia administracyjnego przemysłu turystycznego.

2.1.2. Koordynacja polityki

Większość działań Wspólnoty mających na celu wspieranie konkurencyjności turystyki europejskiej realizowana jest za pośrednictwem instrumentów polityki przedsiębiorczości. Niemniej jednak bezpośredni lub pośredni wpływ na turystykę ma wiele różnych innych polityk europejskich[7].

Co roku identyfikowane będą inicjatywy mogące mieć wpływ na turystykę, a zawarte w programie prac Komisji. Ma to zapewnić, aby na wczesnym etapie uwzględniony został ich wpływ na konkurencyjność sektora. Jest to zgodne z żądaniem Parlamentu Europejskiego zawartym w sprawozdaniu z 2005 r. w sprawie nowych perspektyw i nowych wyzwań dla zrównoważonego sektora turystyki europejskiej[8].

---

5 COM (2005) 97 z 16.3.2005.

6 Przykładem przyjętego już prawa jest dyrektywa 2005/36/WE, która konsoliduje i modernizuje zasady obecnie regulujące uznawanie kwalifikacji zawodowych, ułatwiając świadczenie usług przez osoby wykonujące zawody związane z sektorem turystycznym.

7 Patrz: http://europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourism/policy-areas/measures.htm oraz inne inicjatywy takie jak wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie usług na rynku wewnętrznym.

8 PE 353.597/v03-00

Komisja będzie kontynuowała swój wysiłek informowania członków Komitetu Doradczego ds. Turystyki w sposób efektywny, terminowy i przejrzysty o związanych z turystyką inicjatywach zawartych w programie jej prac. Pozwoli to administracjom publicznym na regularne informowanie o inicjatywach Komisji różnych stron zainteresowanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Komisja będzie nadal konsultowała się z podmiotami z sektora turystycznego oraz informowała je o zagadnieniach i inicjatywach wywierających wpływ na turystykę. Jest to proces interaktywny, który już przyniósł ogólnie pozytywne efekty i winien być wzmacniany oraz nieustannie doskonalony. W tym kontekście obecnie przygotowywana Zielona księga w sprawie polityki morskiej, dotycząca turystyki w strefach przybrzeżnych oraz turystyki morskiej, stanowić będzie dla wielu stron zainteresowanych kolejną możliwość wniesienia wkładu w tworzenie polityki UE.

2.1.3. Lepsze wykorzystywanie dostępnych europejskich instrumentów finansowych

Turystyka w dużym stopniu korzysta ze wsparcia finansowego oferowanego przez różne europejskie instrumenty finansowe. W okresie 2007–2013 rozwój działalności, usług i infrastruktury turystycznej będzie finansowo wspierany w ramach funduszy strukturalnych oraz innych programów UE.

Komisja przewidziała możliwość finansowania zrównoważonych projektów związanych z turystyką za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)[9] w ramach wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego. W ramach celów „Konwergencja", „Konkurencyjność i zatrudnienie" oraz „Europejska współpraca terytorialna" EFRR będzie zapewniał wsparcie dla bardziej zrównoważonych wzorców turystyki w celu wzmocnienia dziedzictwa kulturowego i narodowego, rozwoju infrastruktury zapewniającej dostępność i mobilność oraz promowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, innowacyjnych MŚP, sieci i klastrów przedsiębiorstw, usług o wyższej wartości dodanej, wspólnych transgranicznych strategii turystycznych oraz międzyregionalnej wymiany doświadczeń.

Infrastruktura ekologiczna i transportowa, mająca zasadnicze znaczenie dla turystyki, jest również finansowana z Funduszu Spójności.

Ze względu na potencjał tworzenia zatrudnienia rozwój turystyki jest ważnym obszarem interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). EFS współfinansuje między innymi projekty ukierunkowane na programy edukacyjne i szkolenia w celu wzmocnienia produktywności i jakości zatrudnienia oraz usług w sektorze turystycznym.

EFS zapewnia również ukierunkowane szkolenia połączone z niewielkimi premiami dla nowozakładanych mikroprzedsiębiorstw turystycznych. Działania te okazują się bardzo skuteczne w stymulowaniu działalności gospodarczej i zatrudnienia. Fundusz finansuje także działania wspierające mobilność zawodową pracowników.

W następstwie inicjatywy Parlamentu Europejskiego na rzecz wprowadzenia specjalnego środka w ramach przyszłego programu „Leonardo da Vinci" (wchodzącego w skład nowego Zintegrowanego programu kształcenia ustawicznego)[10] mającego formę programu mobilności dla osób przyuczanych do zawodu oraz dla młodzieży na wstępnym etapie kształcenia

---

9 Patrz: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

10 COM (2004) 474 z 14.7.2004.

zawodowego Komisja uruchomiła w roku 2005 przygotowawczą serię badań, które posłużą do wskazania głównych cech, jakimi charakteryzować się mogą europejskie modele szkolenia dla osób przyuczanych do zawodu. Studia te umożliwią lepsze poznanie ewentualnych przeszkód w zakresie mobilności i kształcenia zawodowego. Jako możliwy sektor pilotażowy wskazano turystykę. W efekcie powinny powstać propozycje konkretnych rozwiązań, które będą stanowiły podstawę programu konkretnych działań przeznaczonych do realizacji w fazie drugiej wspomnianego projektu pilotażowego.

Obszary wiejskie stały się bardziej atrakcyjne i oferują wiele walorów środowiskowych, a tym samym w ostatnich latach turystyka wiejska stała się ważnym źródłem dywersyfikacji gospodarki wiejskiej, dobrze zintegrowanym z działalnością rolniczą. Ten fakt może stać się ważną szansą dla nowych państw członkowskich oraz krajów kandydujących. Nowy Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zapewni wsparcie na rzecz:

- poprawy jakości produkcji i produktów rolnych;
- Poprawa stanu środowiska i terenów wiejskich;
- wspierania działalności turystycznej w ramach celu dotyczącego dywersyfikacji gospodarki wiejskiej;
- studiów i inwestycji związanych z utrzymywaniem, renowacją i modernizacją dziedzictwa kulturowego;

W ramach nowego proponowanego Europejskiego Funduszu Rybołówstwa (EFR) wprowadza się „zrównoważony rozwój obszarów rybołówstwa" jako nowy obszar priorytetowy. Ma to na celu złagodzenie społeczno-gospodarczych skutków restrukturyzacji sektora rybołówstwa i rewaloryzacji obszarów zależnych od rybołówstwa poprzez dywersyfikację i tworzenie alternatywnych miejsc zatrudnienia. Jednym z obszarów, który może stać się dla rybaków nową dziedziną działalności, jest ekoturystyka. Rybołówstwo na niewielką skalę oraz infrastruktura turystyczna będą również wspierane za pośrednictwem EFR. Fundusz wspiera również programy przekwalifikowujące do zawodów, które – poza rybołówstwem – mogą wiązać się z turystyką.

Proponowany program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji[11] będzie wspierać konkurencyjność przedsiębiorstw z UE, a w szczególności MŚP.

Badania wspierane w ramach proponowanego siódmego programu ramowego WE w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i działań demonstracyjnych[12] mogą przynieść korzyści dla sektora turystycznego, np. badania w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, zastosowań satelitarnych, dziedzictwa kulturowego i wykorzystania gruntów. Ich punktem wyjścia są badania wspierane w ramach poprzednich programów ramowych, które zasługują na dalsze rozpowszechnianie wśród twórców polityki i stron zainteresowanych.

Państwa członkowskie, regiony, władze lokalne oraz branża powinny współpracować na wszystkich szczeblach, aby zapewnić turystyce pełne korzystanie z europejskich

---

11 COM(2005) 121 wersja ostateczna z 6.4.2005.

12 Patrz: http://europa.eu.int/comm/research/descartes/index_en.htm

instrumentów finansowych i uwzględnianie jej w planowaniu wszystkich odnośnych projektów.

2.2. Promowanie zrównoważonej turystyki

2.2.1. Europejska Agenda 21 dla turystyki

Cel polegający na dążeniu do osiąganiu wzrostu i zatrudnienia jest zbieżny z promowaniem celów społecznych czy ekologicznych. Odnowiona strategia lizbońska jest zasadniczym komponentem nadrzędnego celu określonego w traktacie, jakim jest zrównoważony rozwój i wzrost dobrobytu i poprawa warunków życia w sposób zrównoważony na rzecz obecnych i przyszłych pokoleń.

Już w komunikacie „Podstawowe kierunki dotyczące zrównoważonego rozwoju turystyki europejskiej”[13] Komisja zauważyła, że zapewnienie zrównoważonego rozwoju turystyki europejskiej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym jest niezwykle ważne zarówno w postaci wkładu w zrównoważony rozwój Europy i świata, jak i dla trwałości, stałego wzrostu, konkurencyjności i sukcesu handlowego tego niezwykle ważnego pod względem gospodarczym sektora. W efekcie komunikat zapoczątkował przygotowania do Europejskiej Agendy 21 dla turystyki.

W roku 2004 Komisja powołała Grupę ds. zrównoważonej turystyki (TSG) celem stymulowania synergii wśród stron zainteresowanych oraz prac na rzecz procesu Agendy 21 dla zrównoważenia turystyki europejskiej. TSG składa się z ekspertów reprezentujących w zrównoważonych proporcjach stowarzyszenia branżowe, przedstawicieli miejscowości – celów podróży oraz związki zawodowe/społeczeństwo obywatelskie. Reprezentowane są również administracje państw członkowskich oraz organizacje międzynarodowe takie jak Światowa Organizacja Turystyki (WTO). TSG zwraca szczególną uwagę na kwestie dotyczące środowiska.

TSG będzie finalizowała swoje prace i przedstawi sprawozdanie w roku 2006. Komisja rozpocznie organizowanie dalszych kroków i spodziewa się wykorzystywać to sprawozdanie w pracach zmierzających do zaprezentowania do roku 2007 wniosku dotyczącego Europejskiej Agendy 21 dla turystyki.

2.2.2. Konkretne działania wspierające zrównoważony rozwój turystyki europejskiej

Opracowanie i wdrożenie Europejskiej Agendy 21 dla turystyki to proces długofalowy. Komisja planuje konkretne działania promujące zrównoważony rozwój europejskiej turystyki pod względem gospodarczym i społecznym, jak np.:

- identyfikacja krajowych i międzynarodowych środków wspierania MŚP związanych z turystyką oraz ustanowienie procesu wymiany dobrych praktyk.

- ocena skutków gospodarczych poprawy dostępności w sektorze turystycznym dla makrogospodarczego wzrostu oraz zatrudnienia, szans biznesowych dla MŚP, jakości usług i konkurencyjności.

- ułatwianie wymiany dobrych praktyk w zakresie „turystyki dla wszystkich”.

---

[13] COM(2003) 716 wersja ostateczna z 21.11.2003.

- opublikowanie podręcznika *„How to set up Learning Areas in the Tourism Sector”* (Jak tworzyć obszary uczenia się w sektorze turystyki) w celu wspierania wysiłków na rzecz podnoszenia kwalifikacji w sektorze turystycznym przy zaangażowaniu wszystkich stron zainteresowanych.

- badanie trendów w zakresie zatrudnienia w sektorach turystyki przybrzeżnej i morskiej.

- przygotowywanie oficjalnych danych statystycznych oraz zlecenie badań e-Business W@tch w celu oszacowania przyszłych skutków i wpływu e-biznesu na przemysł turystyczny.

- kontynuacja inicjatyw Komisji oraz współpraca z Państwami Członkowskimi, branżą oraz Światową Organizacją Turystyki w celu zwalczania seksualnego wykorzystywania dzieci, szczególnie w przypadkach, gdy przestępstwa takie popełniane są przez turystów.

2.3. Wzmocnienie rozumienia i widoczności turystyki

2.3.1. Wzmocnienie rozumienia i widoczności turystyki

Osoby podejmujące decyzje na szczeblu publicznym i prywatnym potrzebują zharmonizowanych, bardziej szczegółowych danych statystycznych udostępnianych w sposób terminowy. Dyrektywa Rady 95/57/WE[14] w sprawie zbierania informacji statystycznych w dziedzinie turystyki zostanie zaktualizowana, aby uwzględnić ewolucję turystyki w Europie oraz potrzeby jej użytkowników. Poczynione zostaną kroki zapewniające znaczącą poprawę sytuacji w zakresie terminowości i punktualności, odpowiedniości i porównywalności.

W partnerstwie z państwami członkowskimi, krajowymi urzędami statystycznymi oraz innymi stronami zainteresowanymi będzie również promowana lepsza harmonizacja i wdrażanie rachunków satelitarnych dla turystyki (TSA), ponieważ mogą się one przyczynić do lepszego poznania prawdziwych rozmiarów i wartości przemysłu turystycznego. W działaniach tych w bardzo dużym stopniu wykorzystywane będą doświadczenia zdobytych w projektach pilotażowych wspieranych finansowo przez Komisję (2002–2006).

Eurostat będzie nadal tworzyć specjalne edycje i publikacje użyteczne dla branży turystycznej oraz dla administracji publicznych, takie jak *Panorama on tourism* (Panorama turystyki), *Pocketbook on tourism* (Mały przewodnik turystyczny) oraz różne publikacje z serii *Statistics in Focus* (W soczewce statystyki) dotyczące trendów letnich i zimowych, technologii informacyjno-komunikacyjnych w turystyce, sposobów spędzania urlopów przez Europejczyków, zatrudnienia w turystyce itp.

2.3.2. Wspieranie promocji celów podróży turystycznych w Europie

Globalizacja rynków spowodowała presję konkurencyjną, ale także otworzyła możliwości, a turyści z nowych rynków (takich jak Chiny, Rosja i Włochy) mogą sobie pozwolić na luksusowe wyjazdy turystyczne. Przyciągnięcie większej liczby turystów do Europy będzie stymulować wzrost i zatrudnienie.

W ramach wysiłków promujących Europę jako zbiór atrakcyjnych turystycznie celów podróży Komisja sfinansowała stworzenie europejskiego portalu turystycznego (European

---

[14] Dz.U. L 291 z 6.12.1995, str. 0032 - 0039

Tourist Destinations Portal). Będzie on zawierał praktyczne informacje o Europie, dotyczące np. planowania podróży (transport, pogoda i kalendarz) lub zalecenia „dokąd pojechać" i „co robić" oraz linki do witryn internetowych poszczególnych krajów. Faza operacyjne rozpocznie się w marcu 2006 roku, a portal będzie zarządzany przez Europejską Komisję Podróży.

Europejskie miasta i regiony są gospodarzami licznych wydarzeń kulturalnych (takich jak Europejska Stolica Kultury[15] czy festiwale) i sportowych, tzn. wydarzeń, które mogą odegrać ważną rolę w promowaniu wizerunku miejscowości-gospodarza przed wydarzeniem, w jego trakcie i po zakończeniu. W szczególności na takich wydarzeniach mogą wiele skorzystać MŚP związane z turystyką, jeśli odpowiednio zaangażują się we wszystkie fazy ich organizacji.

Komisja przeanalizuje wpływ takich wydarzeń na MŚP zorientowane na działalność turystyczną. Wyniki tego przedsięwzięcia oraz zalecenia skierowane do przyszłych miejscowości-gospodarzy wydarzeń zostaną zaprezentowane na konferencji europejskiej.

Wiele miejscowości będących celami podróży turystycznych w Europie z powodzeniem rozwija praktyki promowania zrównoważonej turystyki. Takie praktyki mogą służyć jako przykłady dla wszystkich obszarów i miejscowości pragnących poprawić turystykę na swoim terenie. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi zbada możliwość promowania znajomości takich wzorców – być może poprzez europejską nagrodę dla najlepszych celów turystyki w Europie (*European destinations of excellence award*).

2.3.3. Poprawa widoczności turystyki: wspólny cel

W partnerstwie z krajowymi administracjami publicznymi oraz stronami zainteresowanymi z branży Komisja nieustannie działa na rzecz zwiększenia widoczności i lepszego poznania turystyki europejskiej ponieważ często – ze względu na swoją złożoność – turystyka ta jest rozpatrywana tylko w wąskim ujęciu, a nie jako zjawisko wpływające na wiele elementów tkanki społeczno-gospodarczej.

Począwszy od 2002 r. co roku inne państwo członkowskie jest gospodarzem dorocznego Europejskiego Forum Turystyki. Jest ono organizowane w bezpośredniej współpracy z Komisją, państwami członkowskimi i europejskim przemysłem turystycznym. Organizacja Forum w kilku nowych państwach członkowskich (w 2004 r. na Węgrzech, w 2005 r. na Malcie i w 2006 r. na Cyprze) nadaje temu wydarzeniu dodatkową wartość.

Komisja będzie nadal działać w bliskim partnerstwie ze wszystkimi zaangażowanymi stronami, aby:

- zapewnić odniesienie omawianych spraw do bieżącego kontekstu;
- zwiększyć udział w Forum podmiotów z sektora turystycznego;
- poprawić widoczność tego wydarzenia w całej Europie.

Również kilka prezydencji Rady zorganizowało posiedzenia ministrów poświęcone turystyce, specjalne konferencje oraz wydarzenia, a także współorganizowało Europejskie Forum

---

[15] Patrz: http://europa.eu.int/comm/culture/eac/other_actions/cap_europ/cap_eu_en.html

Turystyki wraz z państwami-gospodarzami. Wydarzenia takie są cenne, gdyż ułatwiają nawiązywanie bliskich kontaktów między osobami odpowiedzialnymi za podejmowanie decyzji a stronami zainteresowanymi, naświetlają konkretne problemy oraz zapewniają wysoką widoczność turystyki europejskiej. Komisja będzie nadal aktywnie wspierała takie inicjatywy i zachęcała przyszłe prezydencje do podejmowania analogicznych działań.

3. WNIOSEK

Złożoność turystyki oraz wielka różnorodność zaangażowanych w nią podmiotów wymaga współpracy wszystkich stron zainteresowanych w planowaniu i wdrażaniu odnośnych polityk i środków na szczeblu europejskim. Instytucje Wspólnoty, administracje krajowe, organizacje zawodowe, pracodawcy i pracownicy, organizacje pozarządowe i naukowcy powinni budować partnerstwa na wszystkich szczeblach, aby podnieść konkurencyjność turystyki europejskiej i zademonstrować jej ważną rolę. Rozwój współpracy i partnerstw w ramach odnowionej polityki może być regularnie rewidowany w trakcie Europejskich Forów Turystyki.

Niniejszy komunikat mówi o tym, co i w jaki sposób Komisja zamierza zrobić w obszarze turystyki w ramach obecnych ram prawnych UE, aby lepiej wykorzystywać potencjał wzrostu i tworzenia miejsc pracy w sektorze w sposób zrównoważony. Komunikat uwypukla także możliwe sposoby angażowania się różnych stron zainteresowanych w działania Wspólnoty. Odnowiona polityka podejmuje wszystkie zasadnicze aspekty procesu tworzenia polityki na szczeblu europejskim i pozwala na konstruktywną współpracę wszystkich stron. Jej powodzenie zależy od reakcji oraz aktywnego zaangażowania wszystkich stron zainteresowanych. Jej powodzenie zależy od reakcji oraz aktywnego zaangażowania wszystkich stron zainteresowanych.